

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

TE TOA TAKITINI.

Te Utu mo te Pepa 10/- i te tau.

Me penei nga reta "Te Toa Takitini," Box 300, Hastings.

532

TE TOA TAKITINI.

Pepuere 1, 1927.

TA TIMI KARA, K.C.M.G.

(Te Roanga.)

(Na Dr. Tutere Wi Repa.)

He tangata whakamiharo:—

E rua marama a Timi e kura ana i Nepia. Ko tona pou na ana ia i tautoko i roto i taua kuranga ko Te Oti Ritihana na ana nei i timata te "Richardson Shipping Company" Whaka arohia tenei e te iwi, e rua ano marama e kurangia ana te tangata nei i tu nei ia hei pirimia riwhi mo Nui Tirenī, a i tu nei ia hei reo mo Nu Tirenī i te aroaro o nga Kiingi. Kanaka lanei e kiia he tangata whakamiharo tenei? E ki ana te whakatauki "Ka hari te tangata e tu ana i mua o nga Kiingi" he matnuranga tona. Ehara i te mea na tona uranga i roto i Te paremata i kitea ai tona whakamiharotanga. Titiro ki tona reo pakēha. He reo uaua tenei engari mama noaiho i a ia te whakawaihangā i uga kupu ataahua me nga kupu e tika ai te whakapaipai o te reo hei whakairo atu i ona mahara kia ata kitea mai ai e taua iwi matau nga mahara kei roto i tona hinengaro e takoto atu ana. Ahakoa te taumaha o tenei reo, taea ana e Timi te whakapono-nga. Tena Te Rau-Tau-Hou e ui "He aha i penei ai te mama o te reo o tenei tangata i te mea e rua ano marama ia e kura ana."

E hoa ma kei te mohio mai ra koutou i whakapaua e Timi tona kaha ki te korero i nga pukapuka munui, whai tikanga o te reo pakēha. I rite tona hinengaro ki te tiira e kapo nei i te maitai. Kotahi tonu tona korerotanga kua mau i a ia nga tikanga munui o roto i aua tubituhitanga. I pau i a ia te korero te paipera i roto i te reo Ingarihi, nga tubitubinga Hakipia, a Burns, a Temnyson me te tini noaiho i waho atu. I pau i a ia nga whaka-ingarihitanga o nga korero o Nehera, o Kariki, o Rooma, o Kararia, o Ihipa. He mea whakamiharo tona tu i mua o nga tangata matau o te no, ka whaikorero ki nga kura munui o te ao i roto i te reo Ingarihi, etahi tino korero matau atu, pai atu atahuia ana te taahu o nga putake me nga kupu katoa. Kaore i tataki moori mai nei.

I a ia i Ingarangi ka whakamanuhiritia ia e nga kura munui o Te Ingarihi ara i Cambridge University. I runga i nga korero e whakawhitiwhiti ana ka patai mai te Vice-Chancellor (Te Baron-Kaiwhakahaere) ko hea tona kura. Te whakahoki a Timi